

Objašnjenje pacijentu za pozitronsku emisiju tomografiju / kompjuterizovanu tomografiju (PET/CT)

Pozitronska emisija tomografija (PET/CT) je metoda kojom se pomoću radiofarmaka prikazuje funkcionalno stanje tkiva i organa, odnosno metabolička aktivnost ćelija. To je najosjetljivija molekularna slikovna metoda danas, te je standardna metoda u praćenju pacijenata s različitim tumorima. PET/CT je posebno koristan za lokalizaciju tumora, procjenu efekta provedene terapije, praćenje progresije bolesti, otkrivanje lokalnog recidiva i udaljenih metastaza, kao i za preciznije planiranje radioterapije.

Za slikovni prikaz najčešće se koristi radiofarmak 18F-fluorodeoksiglukoza (18F-FDG), koji se ubrizgava intravenozno i služi za prikaz metabolizma glukoze. Snimanje se obavlja 60 minuta nakon i.v. primjene (tokom kojih pacijent mora mirovati) i traje 15–20 minuta.

Osim FDG-a, mogu se koristiti i drugi radiofarmaci specifični za određene tumore, npr. PET/CT sa F-kolinom (FCH), najčešće kod pacijenata s karcinomom prostate.

CT (kompjuterizovana tomografija) je sastavni dio pregleda – dijagnostička metoda tokom koje se snimani dio tijela izlaže rendgenskom zračenju, što omogućuje detaljan anatomske prikaz kostiju, mekih tkiva i krvnih sudova. U određenim slučajevima indicirana je primjena kontrastnog sredstva na usta ili intravenozno, o čemu odlučuje specijalista radiolog.

Mogući rizici:

- Tokom pretrage izloženi ste jonizirajućem zračenju. Doza zračenja je u medicinski prihvatljivim granicama, a korist od pretrage daleko nadmašuje potencijalnu štetu.
- Pregled se ne radi kod trudnica, osim u izuzetnim slučajevima kada je korist znatno veća od rizika, o čemu odlučuje nadležni specijalista.
- Neka kontrastna sredstva sadrže jod – njihova primjena je kontraindicirana kod pacijenata alergičnih na jodne kontraste.
- Moguća je alergijska reakcija kod primjene kontrasta tokom CT snimanja.
- U slučaju primjene kontrasta tokom CT-a, moguć je prolazan metalni ukus u ustima i osjećaj trnaca ili topline u tijelu.

Moguća ograničenja za izvođenje pretrage:

- Ako imate bubrežnu bolest, dijabetes, koristite inzulin, metformin, imate hipertireozu ili ste ograničeno pokretni/nepokretni – kontaktirajte nas radi dogovora.
- Obavijestite nas ako dođite.
- Upozorite nas na alergije na jodna kontrastna sredstva ili lijekove.

Priprema i tok pretrage

Prije zakazanog termina:

1. Pripremite:

- Zdravstvenu knjižicu i medicinsku dokumentaciju (uključujući nalaze glukoze, uree i kreatinina – ne starije od mjesec dana) i CD prethodnih pretraga
- Spisak lijekova koje trenutno koristite
- Spisak prethodnih terapija (operacije, hemoterapija, radioterapija)

2. Nemojte jesti barem 4 sata prije termina (voda i uobičajeni lijekovi su dozvoljeni, osim ako nije drugačije naznačeno, npr. kod dijabetičara).

3. Pijte samo vodu – preporučuje se 3–4 čaše prije dolaska.

4. Ako koristite lijekove za dijabetes – nastavite kao i obično osim ako ne dobijete drugačije upute. Inzulinska terapija preporučuje se barem 4 sata prije davanja radiofarmaka. Detaljne upute dobit ćete od našeg osoblja.

5. 24 sata prije pretrage – ne konzumirajte alkohol, kofein, nikotin i izbjegavajte napornu fizičku aktivnost.

6. Ponesite bocu vode.

7. Ako ne možete doći – molimo Vas da nas obavijestite.

Na dan pretrage

Planirajte boravak od 2–3 sata u našem PET/CT Centru.

Nakon prijave na recepciji:

- Medicinska sestra uzima uzorak krvi za određivanje glukoze i postavlja intravenski put.
- Slijedi razgovor s ljekarom koji objašnjava pretragu i daje formular za saglasnost.
- Nakon injekcije radiofarmaka slijedi odmor od 60 minuta (sjedenje ili ležanje).
- Zatim se izvodi snimanje koje traje 15–20 minuta. Položaj tokom snimanja je s rukama iznad glave. Ako mislite da nećete moći držati ruke tako, obavijestite osoblje.

Ako dođe do kašnjenja zbog problema s isporukom radiofarmaka ili tehničkih poteškoća – molimo za strpljenje.

Nakon pretrage

Nemojte se zadržavati u prostorijama Centra – i dalje zračite zbog primljenog radiofarmaka.

Način preuzimanja nalaza dogovorite prije pretrage.

Isti dan – izbjegavajte blizinu trudnica i male **djece tokom prvih 12 sati nakon primanja radiofarmaka.**

Povjerljivost medicinskih podataka

Podaci dobijeni pretragom mogu se koristiti u naučne svrhe – bez navođenja ličnih podataka.